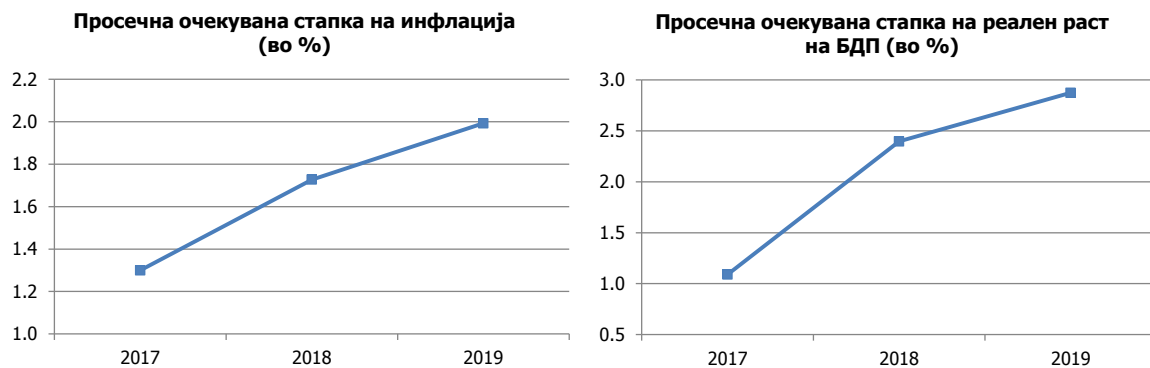

Анкета за инфлациските очекувања и очекувањата за движењето на реалниот БДП

Во октомври 2017 година, Народната банка на Република Македонија направи промена во анкетното истражување „Анкета за инфлациските очекувања¹“, коешто е преименувано во „Анкета за инфлациските очекувања и очекувањата за движењето на реалниот БДП“ и чијашто нова структура го следи кварталниот прашалник за професионални прогнозери² (Quarterly Survey of Professional Forecasters) што го спроведува Европската централна банка (ЕЦБ). Главните промени споредено со досегашното истражување се однесуваат на промени во примерокот, којшто сега е составен само од економски експерти³ и проширување на предметот на анкетата. Во поглед на предметот, направени се две позначајни квалитативни промени: 1) проширување на анкетата преку вклучување прашања поврзани со очекувањата за економскиот раст; и 2) утврдување на веројатностите за остварување одредена очекувана стапка на инфлација, односно БДП.

Според резултатите од истражувањето спроведено во октомври 2017 година економските аналитичари очекуваат постепено забрзување на стапката на инфлација и на економскиот раст во периодот 2017 - 2019 година. Така, се очекува просечната стапка на инфлација да изнесува 1,3% во 2017 година, а потоа умерено да забрза на 1,7% и 2,0% во 2018 и 2019 година, соодветно. Просечните очекувања за реалниот раст на БДП изнесуваат 1,1%, 2,4% и 2,9% за 2017, 2018 и 2019 година, соодветно.

Покрај одредена очекувана стапка на инфлација и стапка на раст на БДП, во рамки на истражувањето испитаниците даваат и свој поглед за **распределбата на веројатноста за остварување определени стапки во зададен интервал**. Овие оценки се користат за создавање на агрегатната распределба на веројатностите⁴. Агрегатната распределба на веројатностите за остварување дадени стапки на инфлација и БДП во петнаесет интервали се прикажани на следните графикони, а

¹ Истражувањето „Анкета за инфлациските очекувања“ се спроведуваше на квартална основа од 2006 година, а поголема ревизија беше направена во 2013 година.

² https://www.ecb.europa.eu/stats/ecb_surveys/survey_of_professional_forecasters/html/index.en.html

³ Претходното анкетно истражување опфаќаше три групи испитаници: економски аналитичари, претпријатија и финансиски институции

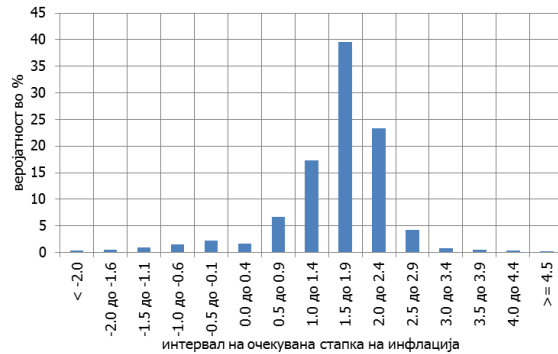
⁴ Агрегатната распределба на веројатностите претставува просек од оценетите веројатности од испитаниците за секој интервал на очекувана стапка на инфлација и стапка на раст на БДП.

резултатите генерално се совпаѓаат со дадените очекувани стапки од страна на испитаниците.

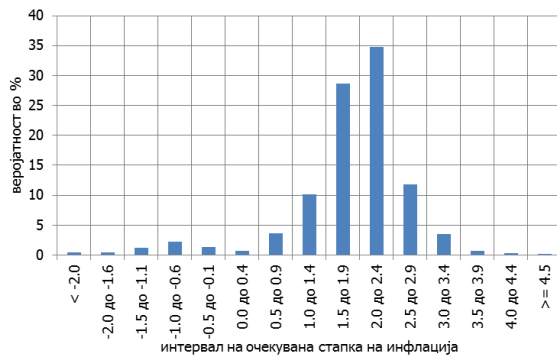
Агрегатна распределба на веројатностите на инфлациските очекувања за 2017 година

Агрегатна распределба на веројатностите на инфлациските очекувања за 2018 година

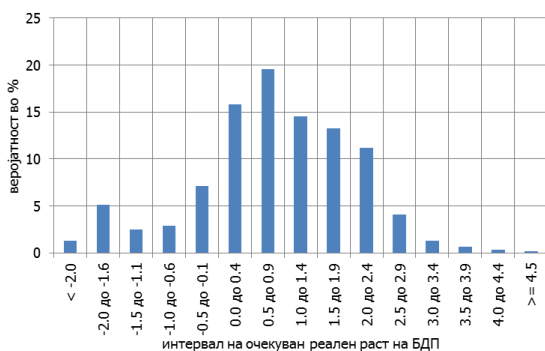
Агрегатна распределба на веројатностите на инфлациските очекувања за 2019 година

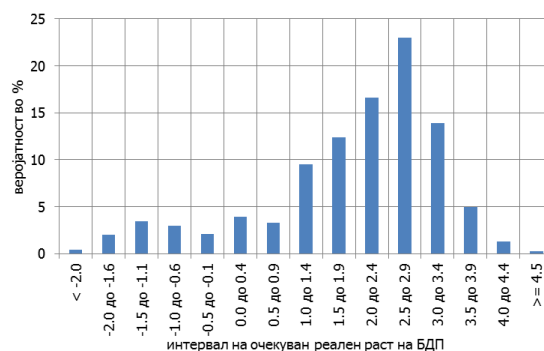
Во поглед на **очекувањата за стапката на инфлација** за 2017 година, испитаниците оцениле највисока веројатност дека просечната годишна стапка на инфлација ќе се движи во интервалот од 1,0% до 1,4%, за 2018 ќе биде помеѓу 1,5% и 1,9% и за 2019 година дека ќе биде помеѓу 2,0% и 2,4%.

Притоа, агрегатната веројатност укажува на 79% веројатност дека стапката на инфлација во 2017 година ќе биде над 1%. За 2018 година веројатноста за раст на цените поголем од 1,5% изнесува 69%, додека за 2019 година веројатноста за инфлација над 2% изнесува 51%.

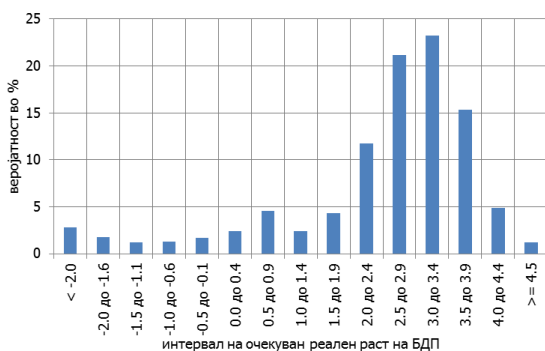
Агрегатна распределба на веројатностите на очекуван реален раст на БДП во 2017 година

Агрегатна распределба на веројатностите на очекуван реален раст на БДП во 2018 година

Агрегатна распределба на веројатностите на очекуван реален раст на БДП во 2019 година

За 2017 година испитаниците оцениле највисока веројатност дека **ГОДИШНИОТ раст на БДП** ќе се движи во интервалот од 0,5% до 0,9%, за 2018 ќе биде помеѓу 2,5% и 2,9% и за 2019 година дека ќе биде помеѓу 3,0% и 3,4%.

Притоа, агрегатната веројатност укажува на 65% веројатност дека растот на БДП во 2017 година ќе биде над 0,5%. За 2018 година веројатноста за раст на БДП поголем од 2,5% изнесува 43%, додека за 2019 година веројатноста за реален раст над 3% изнесува 45%.